

מעמקי התהום רואים את האור

סיפורה של רחל יוסף ממושב עמקה

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

זהו סיפורה של אישה אחת, אם חד הורית לילד, שעברה קשיים עד סף הייאוש והיא, בנחישות רבה ובדבקות במטרה, הצליחה להתאושש, להשתקם ולראות אור בקצה המנהרה. והכול גם בעזרתם של אנשים טובים בענף חלב נפלא

לייצר עוד ועוד. הם אפילו הצליחו לעבור את ה-40 נחלבות, לאחר שנתנו את הטרקטור היחידי והישן שלהם ליואב בתמורה לכמה פרות.

רחל נשאת לבד

בשנת 2004 נפטר ירמי הבעל לאחר מחלה תורשתית והוא בן 43 בלבד, רחל נשארה לבדה עם הרפת ועם בן קטן בבית. היה לה ברור שהיא לא תוותר על הבית, על הנחלה, על הרפת.

ב-2007 נפטרה גם הסבתא והתחילה מלחמה משפחתית על הבית ועל הנחלה. המושב לא עזר במיוחד לרחל, היא לא התקבלה כחברה באגודה, אך נלחמה על זכויותיה בנחלה ונאלצה לקחת הלוואות רבות כדי לממן את עורכי הדין, רחל מכרה פרות וכל מה שניתן היה לממש כדי להשיג מזומנים למאבק ולמחיה.

מ-43 פרות היא ירדה ל-8 בלבד והתשתית ברפת - לא עלינו!

הזמנתי למפגש לקוחות "אמבר" של שער העמקים שהתקיים במושב עמקה שבו השתתף גם רב מעניין ממדרך עוז. הציעו לי להכיר אישה מיוחדת עם קורות חיים חורגים מהמוכר. קבענו פגישה ונסעתי שוב צפונה, ישבתי בביתה הצנוע של **רחל יוסף**, יחד עם בנה בן ה-13, רחל דיברה וסיפרה ומה ששמעתי היה באמת שונה לגמרי ממה שאני וגם רבים מכם מכירים.

נלחמה על זכויותיה בנחלה ונאלצה לקחת הלוואות רבות כדי לממן את עורכי הדין, רחל מכרה פרות וכל מה שניתן היה לממש כדי להשיג מזומנים למאבק ולמחיה.
מ-43 פרות היא ירדה ל-8 בלבד והתשתית ברפת - לא עלינו!

הכול התחיל באהבה של צעירה, עולה ותיקה מרומניה, מאחת השכונות בעכו הסמוכה, שהכירה רפתן תימני מעמקה והאהבה הביאה אותה להתגורר יחד אתו בנחלה וברפת במושב עמקה בגליל המערבי, ממש מול קיבוץ בית העמק.

בשנת 1997 הם התחתנו וכעבור שנתיים נולד להם בנם יחידם - מתנאלי.

החיים לא היו קלים, כלל ועיקר, הרפת מנתה 18 חולבות בלבד, הרפורמה בשער והרווחיות הייתה נמוכה מאוד ולמעשה לא נשארו רווחים כלל. עבדו עם תנובה ולקחו הלוואה כדי לקנות פרות ולהגדיל את העדר. **יואב ברנע** מבית העמק עזר מאוד לבני הזוג וכך הגיעו ל-23 ראש - הרבה מאוד במושבים של משפחת יוסף המתקשה. אוכל הם לקחו מבית העמק ובהמשך מכפר מכבי **וטלי מידן** ביחד עם יואב, דאגו להוסיף פרות לעדר הקטן שיוכל

מתנאלי ליד מבנה המכון של רחל יוסף במושב עמקה

VECTOR רובוט ההזנה של ללי

שנה טובה

ללי החוגגת 20 שנה לחליבה רבואית

מאת שנה טובה

לכל הצוסקים בארץ

מהפכה ברפת!!!

משרדים - גרנות ד.ג. עמק חפר 38100

טל: 04-6226776 04-6321489 פקס: 04-6321489 נייד רוני: 05250905-05

Email: lelyis@bezeqint.net

רחל עובדת לבד ברפת וחולבת שלוש פעמים ביום - כולל שבת חג ומועד

לחיייה של רחל נכנסה דמות נוספת - **כרמל יחזקאל**, מנהל חשבונות שאינו קשור למושב והוא ראה שהמצב בבנק קטסטרופה וצ'קים חוזרים. הוא לא התייאש ורצה להיפגש עם כולם. "תנובה לא רצתה לקבל את החלב בגלל איכותו הגרועה ולפני שנתיים כבר חשבתי לצאת מהענף, כי לא היה לי מוצא מעומס החובות".

"תנובה לא רצתה לקבל את החלב בגלל איכותו הגרועה ולפני שנתיים כבר חשבתי לצאת מהענף, כי לא היה לי מוצא מעומס החובות"

דיברו עם **חמודי** סוחר הבקר והוא היה לעזר רב - קנה ממנה פרות במחיר טוב והשאיר אותן ברפת כל זמן שהן נתנו חלב. "כרמל עבד ברפת באופן נמרץ ולא הרפה מהלחץ עליי, פנינו ליואב שיביא לנו פרות וכמה שיותר. הצ'קים המשיכו לחזור כולל כל הצ'קים של כפר מכבי, טלי היה מקסים והוא דחה את הצ'קים וכך צברתי פיגור של 9 חודשים".
יואב התבקש שוב להביא פרות אך הוא לא הקל על רחל - הוא דרש ממנה תכנית עבודה ומעקב מסודר אחר ביצועי הפרות והרפת - "יואב דאג שיהיה פה סדר".

יואב ברנע דואג לאספקת פרות מבוקרת מזה שנים

מכון החליבה שש צנצנות באמצע - חליבה אטית מאוד

הרפת היא מרכז החיים

רחל זקוקה לכל ליטר חלב ובמיוחד בתקופת הקיץ החם, היא עושה את כל העבודות ברפת לבד - חולבת שלוש פעמים ביום ועושה את כל הטיפולים הנדרשים ובין לבין, גם מטפלת במתנאל הבן ובכל עבודות הבית. סדר היום - קמה בשש בבוקר, חולבת שלוש שעות בכל חליבה, 6 צנצנות באמצע, הולכת עם הרופא (ד"ר עמי ארנין - "קסם של רופא") והמזריע, חוזרת לנוח ולסדר את הבית וב-14.00 שוב יוצאת לחליבה וכך גם חליבת ערב בעשר בלילה. ככה שבעה חודשים רצופים לבד, כאשר הייתה תקופה שגם כרמל סייע לה בחליבה.

"הבית הראשון שלי הוא הרפת, מייצרת 27,000 ליטר לחודש ובחורף 34,000 ליטר - שני שלישים מההכנסה הולך לאוכל והשאר להוצאות רבות אחרות", לרחל כמעט ולא נשאר כלום ביד. היא לא סוגרת את הרפת כי אין לה עבודה אחרת ומחוץ למושב היא צריכה רכב וגם לפנות את כל הזמן, בעוד שברפת היא מתפנה בין החליבות גם להיות עם הבן ולבצע את עבודות הבית. השלמת הכנסה יש לה מקצבת השאירים של הביטוח הלאומי ומהשכרת הבית של הסבתא. כך היא מחזירה את חובותיה בהדרגה, לכל החייבים.

יואב התבקש שוב להביא פרות אך הוא לא הקל על רחל - הוא זרש ממנה תכנית עבודה ומעקב מסודר אחר ביצועי הפרות והרפת - "יואב דאג שיהיה פה סדר"

"חיים בצמצום, מתנאלי הוא בן יחיד שלי והוא בעדיפות ראשונה, מורידה ממני ונותנת לו, משתדלת לתת לו מה שניתן. הוא עוזר לי בעבודות הבית וכשאני לא מרגישה טוב הוא עוזר לי בעבודת החליבה. לסביבה קשה לקבל אישה שמנהלת לבד את הרפת, אני לא חברה באגודה ולכן גם לא יכולה לקבל את הנחלה, אבל אין לי בררה אלא להמשיך לעבוד, להחזיק את הרפת ולצוף על המים וגם להחזיר את החובות שלי".

כרמל מצליח לטעת ברחל תקווה גדולה וגם חזון מרחיק לכת - להגדיל את הרפת ל-150 חולבות, על הגגות לשים מערכת סולרית מניבה ואת הזבל לפנות לפרויקט ביו-גז מקומי שיפיק חשמל ויגדיל את ההכנסה. על כך הוא

רחל ומתנאלי ליד העגלה היחידה ברפת

שתי סככות קטנות, אין כלים ברפת, אין קלטור של המרבץ, מפנים זבל פעם בחודשיים ורחל משתדלת לקנות פרות נחלבות שנותנות חלב ישר להגדלת ההכנסה המיידית. כיום יש ברפת עגלה קטנה אחת בלבד שגם היא זוכה להרבה אהבה. ככלל, אין ברפת המלטות רציפות.

שתי סככות קטנות, אין כלים ברפת, אין קלטור של המרבץ, מפנים זבל פעם בחודשיים ורחל משתדלת לקנות פרות נחלבות שנותנות חלב ישר להגדלת ההכנסה המיידית

רחל חלבה לבד פעמיים ביום והייתה זקוקה לכל ליטר חלב. היא עברה מתנובה לשטראוס, קיבלה הלוואה וסגרה את החוב לתנובה, עשתה הסדר תשלום חובות עם מרכז המזון וקנתה עוד פרות. "המשימה הייתה לגדול בעדר ולייצר יותר חלב. לקראת סוף 2011 הגעתי למצב חוב של 200 אלף ש"ח לכפר מכבי והם לא יכלו להמשיך ולספק לי".

מעבר לאמבר

לתמונה נכנס ירון הלוי ממרכזי מזון אמבר וגם הוא לא ראה עסקים טובים עם רחל - הוא הביא לחבריו הצעה לאמץ את רחל בכל המערכות של אמבר. בתחילת השנה, ירון נכנס לאימוץ עם הרבה מוטיבציה כי גם רחל גילתה נחישות גדולה והרבה הקרבה. המשימה הייתה להגדיל את העדר ולעמוד בתשלומים הנדרשים בהתאם ליכולת האישית. ירון הביא את אילן חברו, מרכז הרפת בשער העמקים, ואין טוב ממראה העיניים בשטח - הוא הביא כמה חולבות והמחיר התחשב בתנאים הקיימים וכך עם רפתנים נוספים הרפת גדלה.

"פניתי שוב ליואב וביקשתי פרות - פעם בחודש אני פונה אליו לחפש לי פרות טובות, כי צריך להוציא חלשות. שמרית מאמבר התגייסה לעזור כי היא ראתה איך אני עובדת, הכינה לי תכנית מחשב לעקוב אחר הפרות וגם סדרה לי קניית פרות מרפת כפר גלים וגם עגלה בהיריון שהמליטה אצלי. מכסת החלב שלי 268,000 ליטר ועד סוף השנה יהיו לי 400 אלף בשאיפה ל-410 אלף ואני רוצה להגיע ל-45 פרות."

הפרנסה והעתיד.
 "תודה ליואב שמלווה אותי לאורך כל הדרך, אילן ושער העמקים, - ירון,
 שמרית ואסף. תודה מיוחדת לטלי מידן, לכרמל, לחמודי.
 אף אחד מהממסד לא מגיע לביקור אבל מאיר רייכמן מלווה אותי וכך
 גם רמי תירם מהמושב שבונה רפתות ועוזר לי המון. תודה גם לדוד סער
 מהמושב שהיו לו 80 ראש, סגר את הרפת והביא לי מסגר לסייע בסככות -
 אף אחד לא האמין שהרפת תשרוד והנה היא מתפתחת."

ביקורת רבה יש לרחל על הממשלה ששוחקת את מחיר המטרה, מחיר
 המזון עולה ומחיר החלב נשאר במקום - "קחו דוגמה ממרכז המזון בשער
 העמקים ושם מאמינים שרפתן מרוצה הוא לקוח טוב יותר ולכן משקיעים
 בן"

היציאה מהביקור מלווה בהערכה גדולה - איך אישה אחת מצליחה לקיים
 שגרת עבודה קשה, לאורך זמן - חולבת לבד שלוש פעמים ביום ובכול יום,
 עושה את כל העבודות האחרות ברפת, בבית, בטיפול בבן הצעיר, בסידור
 העניינים בכל המוסדות החיצוניים - להעריך אותה ולסייע לה ככל האפשר.
 כל אלה שבאים אתה במגע מתקשים לעמוד מנגד, מול הנחישות, המרץ,
 האהבה וכך נרתמים לסייע ומכל הלב עם תחושת סיפוק גדולה - על כך
 יישר כוח גדול!

איחולי כולנו לרחל שתצליח לעבור את התקופה המורכבת הזאת, תגדיל
 את הרפת לכדי פרנסה מסודרת וגם תכניס עזרה שתסייע לה להחזיק
 לאורך זמן - לו יהי! ■

שמרית מאמבר עם רחל ומתנאלי בכנס בעמקה

עובד עם אנשי מט"י באזור.

רחל ממשיכה לעבוד קשה בכל יום וכל היום, מאמינה שעל אף הכול היא
 בדרך הנכונה להתפרנס בכבוד מהעבודה הקשה שהיא מעמיסה על כתפיה
 הרחבות. החלום שלה הוא להכניס רובוט חליבה ולפנות זמן לתת את הכי
 טוב שהיא יכולה לבנה מתנאלי.

תודה לכל האנשים הטובים באמצע הדרך...

לרחל יש רשימת תודות ארוכה, שרבים עושים והרבה, כדי להקל עליה
 לאחר שהתלהבו מאוד מהמרץ ומהמוכנות הגדולה להקרבה אישית למען

י"זום, ניהול והקמה של פרויקטים חקלאיים בארץ ובעולם:

רפתות, מרכזי מזון ומכוני תערובת מבדיקת ההיתכנות עד לשוק

פרוג'קט בר שילוב של ידע, ניסיון מצטבר, חדשנות וטכנולוגיות
 בענף הבקר והחלב

ניהול פרויקטים משלב ההתכנות, תכנון ועד להשלמת הפרויקט -
 מכוני חליבה, רפתות והקמת סככות

ליווי וייעוץ מקצועי כלכלי לרפת - אפיון מפורט ודוחות חודשיים

אחריות ומחויבות לתוצאות ולרווחיות

שמעון פרטוש נ"ד. 050-8443252, אמנון בר-פלד נ"ד. 050-8443251

טל. 08-8611876, פקס. 08-8611877

אתר: www.projectbar.co.il amnon@projectbar.co.il

למה הם עושים זאת שיחה עם שני מאמצים

יואב ברנע - רפת בית העמק

בעבר, לפני מעל ל-20 שנה, הייתי מאביס במרכז המזון בקיבוץ ונתנו שירותי הזנה במושב עמקה (וגם בבוסתן הגליל, עד שככפר מכבי לקחו אותם). חילקתי להם אוכל באבוס וכך הכרתי את המושב ואת חבריו. רחל התחתנה עם אחד מרפתני המושב והתאלמנה בגיל צעיר יחסית. כך לקחה פיקוד על הרפת בצד הקשיים הגדולים שלה במושב ובהעברת הנחלה על שמה. יום אחד היא "נחתה" אצלי וביקשה פרות להגדלת העדר הצנוע, כך נשאבתי לסייע לה מתוך הבנה גדולה לקשייה ולצרכים המיוחדים שלה. בשנים האחרונות אני גם מסווג פרות למשקים לפני מכירה באזור הגליל המערבי ואני מסייע לה ברכישת פרות טובות, ישירות לחליבה. מתוך היכרותי את הנושא אני ממליץ לה על תכנית עבודה מסודרת ולא קנייה סתמית, דורש ממנה נימוקים לקנייה שמתבססים על נתונים

יואב ברנע - שכן קרוב שגם עוזר מאוד בהרכבת תחומים

והערכות וכן מעקב צמוד אחר ביצועי הפרות. אני מסייע בידה לנקות את הרפת וסביבתה ודורש ממנה לשמור על רווחת הפרות בתנאי האחזקה שלהן. היא עשתה קצת נוי במרכז הרפת ושומרת על ניקיון במכון החליבה ובסביבתו. ממקומי, כמרכז התארגנות הרפת באזור, אני משתדל לסייע לה בתקשורת עם מוסדות וארגונים חיצוניים ומפעיל את קשריי לפתוח לה דלתות קטנות.

בסך הכול זה סיפוק גדול לראות אותה מתפתחת, צולחת את המשברים שבאים עליה מבלי שתצרה, וכיום נמצאת במקום הרבה יותר טוב. ■

ירון הלוי - מרכזי מזון אמבר

2 סוף השנה שעברה, קיבלה רחל מכתב הפסקת בליל, היא פנתה אלינו להאביס את העדר שלה. באתי לבקר וראיתי שכאן אין עסקים לאמבר והמקסימום הוא שאנחנו נאמץ אותה כמו בת מאומצת. כשהתחלנו היא לא עמדה במכסה והיו לה מעט פרות. הבאתי את הנושא למנהליי והם אישרו את האימוץ. אנחנו מלווים אותה מקצועית וגם כלכלית, היא משלמת על הבליל בהתאם להסכם וגם מקפידים על הנושא שהיא לא תיגרר להגדלת החובות. מילובר פרסו לה את החובות לפי יכולת הביצוע והיא עומדת בתשלומים.

המדיניות היא קודם שלם על השוטף - מזון ואחרים, ורק אחר כך, באם נשאר כסף, לבצע קניית עוד פרות. אנחנו עוזרים לה בהקשבה (דבר חשוב כשלעצמו), בעצה, בהדרכה, בשיפור ההתנהלות. מביאים לה אנשי מקצוע לתחזוקה, מסייעים לה בקניית פרות ואף מסבסדים חלק מהקניות - עוזרים לה בקטנה בנושאים רבים.

אחת כזו, חובה לעזור לה, רבים אחרים בסביבה מכבידים עליה ואנחנו כדי להקל עליה את החיים והיעד הקרוב הוא שהבן יעבור את חגיגות בר-המצווה.

רחל חרוצה מאוד אך מתקשה בניהול, היא מאוד נאיבית - מניסיונו, חשוב מאוד שהמלווה יהיה איש ניהול וכלכלה ורק אחר כך מקצוען ברפת. לא רק להשקיע אלא לראות כיצד מחזירים את ההשקעה - ומהר. אני מתפנה אליה בכל שעה ובכל עניין והיא אכן משוחחת איתי הרבה, ובעניינים מגוונים.

ראינו את רחל בחורף כשהיא יוצאת לחליבה בקור וברוח, והיא עושה את כל העבודות ברפת וגם צריכה להקדיש לאימהות ולעבודות הבית - ראווה להערצה.

מבחינה כלכלית ומקצועית רחל חיה את הרגע - היא צריכה את החלב היום כדי שיהיה כסף מחר, שתוכל להחזיר חובות ולשלם במכולת. במצבה, עדיפה פרה נחלבת על פרה הרה שאחר כך מתייבשת ולא נותנת חלב - במשך יש עגלה שצריך להאכיל ולא מביאה הכנסה. היא לא חיה את העתיד כי ההווה לוחץ יותר.

כיף לעזור לה לראות כיצד היא מתפתחת כל הזמן, עם כל הדילמות שיש באמצע. זהו קטע אנושי שמרגע שנכנסת אליו אתה נשאב להצליח ולראות אותה מתפתחת ומתקדמת, גם אם בצעדים קטנים.

כל צוות שער העמקים התגייס לסייע, שמרית מבקרת אותה ומנסה לתת לה כלים פשוטים במחשב ואסף, מנהל הממ"ז, דואג שתקבל אוכל טוב ועל פי הצרכים.

כיום רחל לא חייבת כלום לאף אחד, עומדת בהסדרי החובות, לא לקחה עובד זר ועושה את הכול לבד. אנחנו גאים בה מאוד ומרגישים הרבה סיפוק.

כל עוד היא רוצה להתפרנס מרפת, ניתן לה את כל הסיוע והתמיכה שבעולם.

אנחנו עושים זאת מתוך אהבה, זה לא ביזנס לאמבר אבל תורמים לאדם, לקהילה - בת מאומצת שכיף לעזור לה. היא ראווה לסיכוי כי היא משקיעה המון מעצמה ומקריבה הרבה כדי להצליח.. ■

אסף וירון - צוות אמבר שער העמקים התגייס כולו לאמץ את רחל

רפת מאמצת רפת סולידריות חמה בענף נפלא

יוסי מלול - התאחדות מגדלי בקר

hmb-malul@icba.org.il

זוד נוה - שה"מ

דנה מיניס - מועצת החלב

הגדולים והחזקים יאמצו את הקטנים והמתקשים, בהתנדבות מלאה ובמשך שנה אחת לפחות - בגובה העיניים, בחיבוק חם, בהרבה אהבה וסבלנות ובהגדרת יעדים ברי השגה

בצד ההדרכה המוסדית, שקשה לה להתמודד באופן צמוד עם הרבה יצרנים, בכוחות הצנועים שלה, מוצע לאפשר לחברינו היותר חזקים להתנדב, לאמץ ולחנוך רפת אחת בשכנותם.

עקרונות הרעיון

- נזמין את הרפתות שמרגישות חזקות, בשני המגזרים, להתנדב ולאמץ רפת אחת בסביבה הקרובה, שחפצה בכך, במשך שנה אחת לפחות, וללא כל תשלום.
- הרפתות הזקוקות יכולות לבקש אימוץ באופן ישיר, או שמערכת ההדרכה תציע להם להיכנס לאימוץ שכזה.
- בהתאחדות, בשיתוף שה"מ, מועצת החלב וגורמים נוספים בענף, יוקם מטה לליווי "השידוך" בין הרפתנים ואף יכין מפגשי הכנה למתנדבים.
- כל עבודת האימוץ תהיה בנוסף להדרכה מרכזית של כל מוסדות הענף ובתיאום עם הרפת המאמצת.

בהדרגה נראה כולנו שיפור של ממש בעבודת הרפתנים המתקשים ובהמשך, גם בביצועים המקצועיים והכלכליים שלהם.

כולנו נצא נתרמים מעניין שנותן אתגר מיוחד לכל רפת וגם הרבה סיפוק.

כל הרוצים להתנדב וכן לקבל אימוץ - מוזמנים להירשם בהקדם

אצל ענבל בהתאחדות 04-6273501,

או אצל יוסי מלול - 052-2412589. רצוי במשלוח מייל.

יוצאים לדרך לאחר החגים.

יחד, נפגין סולידריות חמה בענף נפלא!

ימים אלה, אנחנו במתקפה רבתי של משרדי הממשלה למהלך דרמטי בהתייעלות הרפת הישראלית. כאילו לא די ברפורמה הגדולה שעשינו ובהשקעות העצומות שביצענו. כעת רוצים לשחוק את מחיר החלב ולפעול, באופן יזום, לסגירת מאות רפתות קטנות.

לא! הגענו לסף הקריטי של מספר היצרנים בענף. אנחנו חייבים להילחם על הישארותה של כל רפת בישראל ואף לבנות חדשות במקום הפורשות. את זה אנחנו יכולים לעשות, בעיקר על ידי התגייסות פנימית, כפי שאנחנו יודעים לעשות זאת בענף מזה דורות.

משקי חלב רבים ומפותחים בעולם נפעמים בביקורם בישראל מהמבנה המיוחד של הענף. רפת החלב בישראל עובדת במסגרת קואופרטיבית ברוב תחומי הפעילות בענף - התאחדות מגדלי בקר, ספר העדר, מעבדה מרכזית, תכנת נעה, החקלאית, שיאון, התארגנויות אזוריות, שת"פ עם המחלבות ועוד.

מחיר השירות של כל ארגוני החקלאים, זהים בכל הארץ - רפתן בפריפריה משלם מחיר זהה לחברו שבמרכז הארץ, גדול וקטן נושאים באותו נטל יחסי, יש הרבה עזרה הדדית בענף.

המידע של כל אחד מאיתנו עומד לרשות כולם והעברת הידע היא מיטבית - פשוט כיף לעבוד בענף שכזה ולא פלא על ההישגים המקצועיים הנפלאים שלו.

לנוכח הבעייתיות המיוחדת של חלק מהרפתנים הקטנים והחלשים והקושי שלהם להתרום וליישר קו עם הטובים שבחבורה, מוצע לבצע שלב נוסף בסולידריות ההדדית.

רפת מאמצת רפת

הגדולים והחזקים יאמצו את הקטנים והמתקשים, בהתנדבות מלאה ובמשך שנה אחת לפחות - בגובה העיניים, בחיבוק חם, בהרבה אהבה וסבלנות ובהגדרת יעדים ברי השגה.